

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

تقدیم به ساحت مقدس پروردگار مهربانم

که لطف بی کرانش را همواره در تمام بخاطات زندگانیم

احساس می کنم و رحمت و حیات الٰی همواره پشتیبان این بندۀ کمترین بوده است.

تقدیم به

دو میکران بی همتا، پدر و مادرم

به مهربان فرشتنگانی که بخاطات ناب باور بودن، لذت و غرور دانستن، جبارت خواستن، عظمت رسیدن و تمام تجربه های یکتا و زیبای

زندگیم، مدیون حضور سبز آنهاست

وراستی قامتم در شکلی قاستان تجلی یافت، آنان که نتوان شدند تما به توانی برسیم، موہیشان سپید شد تما روشنید شویم و عاشقانه سوختند تما

گرمانیش وجود ما و روشنگر راهمان باشند.

د برابر وجود گرامیشان زانوی ادب بر زمین می ننم و با دلی ملو از عشق و محبت بر دستان پر مهرشان بوسه می ننم.

تقدیم میکنم به

ترجم دلش امید و طراوت نیم گره کشای بهاری، خواهر عزیزم

و سرو قامتنی که مان پاکترین پاکی هایند، برادران عزیزم که حضور شان در فناهی زندگیم مصدق بی ریایی سخاوت بوده است،

که با هم آغاز کردیم، در کنار هم آموختیم و به امید هم به آینده چشم می دوزیم. قلبم لبریز از عشق به شماست و خوشنجتی تان مهتابی آرزویم.

نخست پاس و سلیش از آن خداوندی است که بندۀ کوچک را در دیای یکران اندیشه طرۀ ای ساخت تا وسعت آن را از دریچه‌ی اندیشه‌های ناب آموخته کارانی بزرگ به تماشا شیند. لذا آنکون که در سایه سار بندۀ نوازی همایشان پیان نامه حاضر به انجام رسیده است، بر خود لازم می‌دارم تا مراتب پاس را از بزرگوارانی به جا آوردم که اگر دست یار یکرشان نبود، هرگز این پیان نامه به انجام نمی‌رسید.

به مصدق «لم يُكْرِهَ الْحَمُوقُ لِمَ يُكْرِهَ إِلَّاقُ» بسی شایسته است از استاد فرهنجه و فرزانه، استاد فضیلت جناب آقا پروفور چار خلقی که در طول نگارش این مجموعه با راهنمایی‌های عالمانه و بجایشان، سکاندار شایسته‌ای در هدایت این پیان نامه بوده‌اند.

از استادی ارجمند جناب آقا پروفور محمد مهدی برادرانی (دوازده‌اصلی) و جناب آقا دکتر احمد پور ستار مرجانی (دوازده خارجی) به پاس قول زحمت داوری و مطالعه تن پیان نامه و ارائه پیشنهادات ارزشمند شان کمال تقدیر و مشکر را دارم و از مساعدات و لطف نماینده تحصیلات تکمیلی، جناب آقا دکتر کیم اکبری دیلمقانی سپاهانداری می‌نمایم.

از تمامی دوستان و همکلاسیمای عزیزم به خصوص خانم آمنه کیانی و پریناز یلهک که با حضور گرمشان، بخطابی بیار شیرین و به یادماندنی رقم زندن، مشکر و قدردانی می‌نمایم.

فیمه با پرور

شیرین ۹۳

دانشکده علوم

گروه شیمی آلی

پایان نامه جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد شیمی آلی

موضوع:

ستز آسان مشتقات جدید ۶ و ۷-دی هیدرو H_1 -ایندول- (۵H)-۴-اون از واکنش سه جزیی فناصل برومیدها با ترکیبات حاوی گروه متیلن فعال (دایمدون...) و مشتقات آنیلین

نگارش:

فهیمه پادپرور

استاد راهنما :

پروفسور جبار خلفی

استاد مشاور:

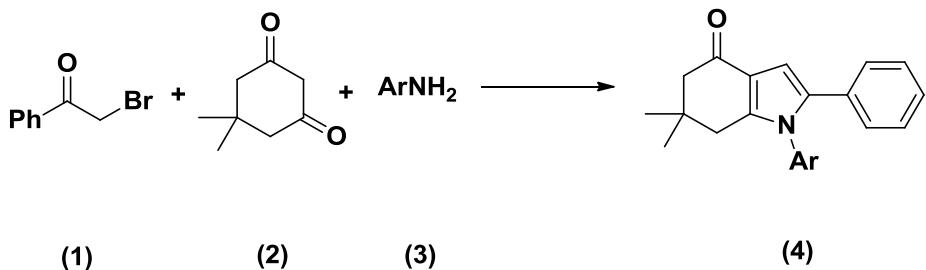
مهناز عزتی

شهریور ماه ۱۳۹۳

حق چاپ و تکثیر مطالب این پایان نامه برای دانشگاه ارومیه محفوظ است.

چکیده

کارهای انجام شده در این پایان نامه شامل سنتز مشتقات جدید ۱-و۷-دی هیدرو- $H(4)-H(5)$ -ایندول-۴-اونها (۴) از طریق واکنش فناسیل برومید (۱) با دایمدون (۲) در حضور مشتقات آنیلین (۳) تحت شرایط سه جزئی ، طی رفلaks در اتانول-آب می باشد. مشتقات $H(4)-H(5)$ -اون مورد نظر با راندمان خوب حاصل شدند.

$Ar = C_6H_5 ; 2\text{-Me } C_6H_4 ; 3\text{-Me } C_6H_4 ; 4\text{-Me } C_6H_4 ; 4\text{-MeO } C_6H_4 ; 2,3\text{-Me}_2C_6H_3 ; 2\text{-Me-3-ClC}_6H_3 ; 3\text{-NO}_2C_6H_4 ; C_{10}H_7$

ساختار تمام ترکیبات از طریق داده های طیفی (رزونانس مغناطیسی هسته ای هیدروژن، کربن و مادون قرمز) مورد تایید قرار گرفتند.

۲	فصل اول
۲	۱- مقدمه
۲	۱-۱- اصول شیمی سبز
۳	۱-۲- آب، حلال سبز
۴	۱-۳- آب بعنوان حلال
۵	۱-۴- واکنشهای چند جزئی
۵	۱-۵- ایندول
۶	۱-۶- ستز ایندول ها
۶	۱-۶-۱- ستز ایندول به روش فیشر
۷	۱-۶-۲- ستز گرنبرگ
۷	۱-۶-۳- ستز ریزرت
۸	۱-۶-۴- ستز لیمکرابر- باتکو
۹	۱-۶-۵- ستز مدلانگ
۹	۱-۶-۶- ستز بیچلر
۱۰	۱-۶-۷- ستز ایندول به روش بارتولی
۱۱	۱-۶-۸- ستز نیترسکیو
۱۱	۱-۶-۹- ستز گاسمن
۱۲	۱-۶-۱۰- ستز فارستنر
۱۳	۱-۶-۱۱- ستز فوکویاما
۱۳	۱-۶-۱۲- ستز ایندلهای چند استخلافی از طریق واکنش حلقه زایی درون مولکولی [۴+۲]
۱۵	۱-۷- واکنش های ایندول ها
۱۵	۱-۷-۱- واکنش با عوامل الکتروفیل
۱۵	۱-۷-۲- پروتوندار شدن
۱۶	۱-۷-۳- واکنش های مربوط به ایندول های β -پروتون دار
۱۶	۱-۷-۴- نیترودار شدن
۱۷	۱-۷-۵- سولفوندار شدن
۱۸	۱-۷-۶- هالوژندار کردن
۱۸	۱-۷-۷- آسیدار کردن
۱۹	۱-۷-۸- آکیلدار کردن
۲۰	۱-۷-۹- واکنش با کتون، نیتریل و نیترو α, β - غیر اشباع

۲۱	۱۰-۷-۱	- واکنش با آلدھیدها و کتونها
۲۲	۱۱-۷-۱	- واکنش با یون ایمینیوم
۲۳	۱۲-۷-۱	- واکنش با عوامل اکسیدنده
۲۴	۱۳-۷-۱	- واکنش با عوامل کاھنده
۲۵	۱۴-۷-۱	- واکنش با کاربن ها
۲۵	۱-۸-۱	- کاربردهای داروئی ایندولها
۲۶	۱-۸-۱	- فنیل ایندول (2PI) سولفامات ها
۲۶	۲-۸-۱	- تریپتوфан
۲۶	۳-۸-۱	- ملاتونین
۲۷	۴-۸-۱	- سروتونین
۲۷	۱-۸-۱	- ایندول-۳-کربینول (13C)
۲۸	۱-۸-۱	- دی ایندولیل متان
۳۰	۲	- فصل دوم
۳۰	۱-۲	- استوفنون
۳۱	۲-۲	- آلفا-برم دارکردن
۳۳	۲	- ستز ۵-دی متیل-۲-(۲-اکسو-۲-آریل اتیل)سیکلوهگزان-۱ و ۳-دیون
۳۴	۲	- ستز مشتقات جدید-دی هیدرو-H-۱-ایندول-(H)-۴-اون
۳۸	۲	- ستز ترکیب ۶-دی متیل-۱-دی فنیل-۶-دی هیدرو-H-۱-ایندول-(H)-۴-اون
۳۹	۲	- ستز ترکیب ۶-دی متیل-۲-(اورتو-تولیل)-۶-دی هیدرو-H-۱-ایندول-(H)-۴-اون
۴۰	۲	- ستز ترکیب ۶-دی متیل-۲-(متا-تولیل)-۶-دی هیدرو-H-۱-ایندول-(H)-۴-اون
۴۱	۲	- ستز ترکیب ۶-دی متیل-۲-(پارا-تولیل)-۶-دی هیدرو-H-۱-ایندول-(H)-۴-اون
۴۲	۲	- ستز ترکیب ۱-(۲-دی متیل فنیل)-۶-دی متیل-۲-فنیل-۶-دی هیدرو-H-۱-ایندول-(H)-۴-اون
۴۲	۲	- ستز ترکیب ۱-(۴-متوكسی فنیل)-۶-دی متیل-۲-فنیل-۶-دی هیدرو-H-۱-ایندول-(H)-۴-اون
۴۳	۲	- ستز ترکیب ۱-(۳-کلرو-۲-متیل فنیل)-۶-دی متیل-۲-فنیل-۶-دی هیدرو-H-۱-ایندول-(H)-۴-اون
۴۴	۲	- ستز ترکیب ۱-(۱-ایل)-۲-فنیل-۶-دی هیدرو-H-۱-ایندول-(H)-۴-اون
۴۵	۲	- ستز ترکیب ۱-(۱-ایل)-۲-فنیل-۶-دی هیدرو-H-۱-ایندول-(H)-۴-اون
۴۶	۲	- ستز ترکیب ۱-(۳-نیترو فنیل)-۲-فنیل-۶-دی هیدرو-H-۱-ایندول-(H)-۴-اون

۴۸	۳- فصل سوم
۴۸	۱-۳- مواد شیمیایی و دستگاه های مورد استفاده
۴۹	۲-۳- روش های سنتزی مورد استفاده
۴۹	۱-۲-۳- روش تهیه فناسیل برومید
۵۰	۲-۲-۳- سنتز ۵ و ۵-دی متیل-۲-(اکسو-۲-فنیل اتیل) سیکلو هگزان-۱ و ۳-دیون
۵۱	۳-۲-۳- سنتز مشتقات جدید-دی هیدرو- H -ایندول- (H) ۴- اون ها
۵۱	۱-۳-۲-۳- سنتز ترکیب ۶ و ۶-دی متیل-۱ و ۲-دی فنیل-۶ و ۷-دی هیدرو- H -۱-ایندول- (H) ۴- اون
۵۲	۲-۳-۲-۳- سنتز ترکیب ۶ و ۶-دی متیل-۱-۲-(اورتو-تولیل)-۶ و ۷-دی هیدرو- H -۱-ایندول- (H) ۴- اون
۵۳	۳-۳-۲-۳- سنتز ترکیب ۶ و ۶-دی متیل-۱-۲-(متا-تولیل)-۶ و ۷-دی هیدرو- H -۱-ایندول- (H) ۴- اون
۵۴	۴-۳-۲-۳- سنتز ترکیب ۶ و ۶-دی متیل-۱-۲-(پارا-تولیل)-۶ و ۷-دی هیدرو- H -۱-ایندول- (H) ۴- اون
۵۵	۵-۳-۲-۳- سنتز ترکیب ۱-(۲ و ۳-دی متیل فنیل)-۶ و ۶-دی متیل-۲-فنیل-۶ و ۷-دی هیدرو- H -۱-ایندول- (H) ۴- اون
۵۶	۶-۳-۲-۳- سنتز ترکیب ۱-(۴-متوکسی فنیل)-۶ و ۶-دی متیل-۲-فنیل-۶ و ۷-دی هیدرو- H -۱-ایندول- (H) ۴- اون
۵۷	۷-۳-۲-۳- سنتز ترکیب ۱-(۳-کلرو-۲-متیل فنیل)-۶ و ۶-دی متیل-۲-فنیل-۶ و ۷-دی هیدرو- H -۱-ایندول- (H) ۴- اون
۵۸	۸-۳-۲-۳- سنتز ترکیب ۶ و ۶-دی متیل-۱-(نفتالن-۱-ایل)-۲-فنیل-۶ و ۷-دی هیدرو- H -۱-ایندول- (H) ۴- اون
۵۹	۹-۳-۲-۳- سنتز ترکیب ۶ و ۶-دی متیل-۱-(۳-نیترو فنیل)-۲-فنیل-۶ و ۷-دی هیدرو- H -۱-ایندول- (H) ۴- اون
۶۰	۴- فصل چهارم
۷۲	۵- منابع و مأخذ

فصل اول

مقدمه

فصل اول

۱- مقدمه

۱-۱- اصول شیمی سبز

با پیشرفت علوم و گذر از دهه های صنعتی شدن در غرب، بشر رفته متوجه زیان های وارد شده بر محیط زیست شد و با وضع قوانین سختگیرانه سعی در حفظ منابع موجود خود و جلوگیری از آلودگی محیط زیست کرد.

شیمی سبز که در اوایل دهه ۹۰ معرفی شد شامل فرآیند های شیمیایی و فناوری هایی است که به حفظ محیط زیست و بهبود کیفیت زندگی کمک می کند. شیمی سبز را با نام های متفاوتی مانند شیمی دوست دار محیط زیست، شیمی پاک و اقتصاد اتمی نیز می خوانند. عبارت شیمی سبز که توسط IUPAC پذیرفته شده، به این صورت تعریف می شود:

«اختراع، طراحی و بکارگیری فرآورده های شیمیایی و فرآیند هایی که تولید و مصرف مواد خطرناک را کاهش می دهد و یا حذف می کند.» [۲-۱]

اصول شیمی سبز معنای تازه ای از اصطلاح «محیط زیست» را در اختیار شیمیدان ها قرار داد. دوازده اصل شیمی سبز که توسط پانول آناستاس و جان وارنر نوشته شد، همه ای موارد از جمله طراحی سنتز موثرتر، استفاده از مواد کم خطرتر و بکارگیری منابع تجدیدپذیر را شامل می شود.

۱. جلوگیری از تولید زباله، بهتر از نابود کردن آن پس از تشکیل می باشد.
۲. روش های سنتزی باید به گونه ای باشد که در طی فرآیند، تبدیل مواد اولیه به محصولنهایی حداقل باشد.
۳. در روش های سنتزی قابل اجرا موادی که سمیت کمتری دارند و یا هیچ سمیتی برای سلامتی بشر و محیط زیست ندارد، بکار می رود و یا تولید می شود.
۴. محصول های شیمیایی باید به گونه ای طراحی شوند، که اثر عوامل کاهش دهندهی سمیت در آنها تغییر نکند (محصول پایدار باشد).

۵. بکارگیری مواد کمکی (حلال ها، مواد جدا کننده و ...) تا حد امکان ضرورتی نداشته باشد و در صورت استفاده بی ضرر باشد.
۶. انرژی مورد نیاز از نظر اقتصادی و زیست محیطی باید در پایین ترین سطح ممکن قرار گیرد. بطوريکه روش های سنتزی در دما و فشار محیط قابل انجام باشد.

٧. مواد اولیه از منابع تجدید پذیر باشد.
٨. از مشتق سازی غیر ضروری (گروه حجیم، محافظت کردن / محافظت زدایی) تا حد امکان جلوگیری شود.
٩. واکنشگرهای کاتالیزوری (که تا حد امکان انتخابی عمل کنند) نسبت به واکنشگرهای استوکیومتری ارجح می باشد.
١٠. محصول های شیمیایی باید به گونه ای طراحی شوند، که پس از مصرف در محیط زیست باقی نماند و به ترکیب های تجزیه پذیر بی ضرر تبدیل شوند.
١١. روش های تجزیه باید پیشرفت بیشتری پیدا کنند، تا در دنبال کردن فرآیند، زمان دقیق را ارائه و تشکیل مواد مضر را پیش از تولید، کنترل کنند.
١٢. مواد مورد نیاز در یک فرآیند شیمیایی و روش ساخت این مواد، باید به گونه ای انتخاب شود، که میزان پدیده های تصادفی مانند تولید گاز، انفجار و آتش سوزی به حداقل برسد.

۱-۲-۱ آب، حلال سبز

اكتشافاتی که در آزمایشگاه برسلو^١ [٣] و گریکو^٢ [٤] در مورد اثر مثبت آب روی سرعت و انتخاب‌پذیری واکنش دیلز-آلدر اتفاق افتاد، بعنوان یک رویداد بزرگ در ستز مواد آلی در محیط آبی شناخته شد. از آن زمان به بعد پیشرفت قابل توجهی در زمینه ستز آلی در آب صورت گرفت و بطور مداوم به لیست واکنش‌های آلی که قابل انجام در حلال آب بودند، اضافه گردید. علاوه بر واکنش دیلز-آلدر، نوارابی کلایزن [٥]، واکنش آلدول [٦]، واکنش های آلی شدن [٧]، اکسیداسیون‌ها [٨] و هیدروژن دار شدن آلکن‌ها [٩] از آن جمله‌اند. این واکنش‌ها برای صنعت شیمی سودمند هستند. طی یک دهه گذشته، تصور ستز فضاگزین و کارآمد در آب قوت گرفت و سرعت، راندمان و انتخاب‌پذیری مشاهده شده برای بسیاری از واکنش‌هایی که در آب انجام می‌شدند، با واکنش‌های انجام شده در سایر حلال‌های آلی قابل رقابت بودند و حتی از آنها پیشی گرفتند.

¹Breslow

²Grieco

۱-۳- آب بعنوان حلال

تا همین اواخر استفاده از آب بعنوان حلال برای واکنشهای آلی، محدود به واکنشهای ساده هیدرولیز بود، براین اساس، معرف‌ها و کاتالیزورها در سنتز آلی، برای واکنشهای بدون آب توسعه یافتند. چرا ما باید اکنون به فکر کشف مجدد واکنش‌هایی در آب باشیم که تا پیش از این در حلال‌های آلی مثل تولوئن، تتراهیدروفوران و دی‌کلرومتان به خوبی انجام می‌شدند؟

چه مزایای بالقوه زیادی در جایگزینی این حلال‌ها و سایر حلال‌های غیر طبیعی با آب وجود دارد؟ واضح‌ترین دلایل این جایگزینی به شرح زیر است:

۱. از لحاظ هزینه، هیچ هزینه‌ای برای آب وجود ندارد.
۲. از لحاظ ایمنی، بسیاری از حلال‌های آلی مورد استفاده در آزمایشگاه‌ها بر عکس آب خطراتی مثل اشتعال، انفجار، ایجاد بیماری‌های سرطانی و... را دارند.

۳. صنایع شیمیایی از عاملین اصلی آلودگی محیط زیست هستند. با افزایش فشارهای نظارتی مرکز شده روی حلال‌های آلی، توسعه جایگزینی حلال‌های بی‌ضرر نظری آب از اهمیت زیادی برخوردار گشت.

به هر حال، فواید ذکر شده در بالا در هزینه‌های سنتز اثر ندارد. حتی یک کاهش کوچک در راندمان، عملکرد کاتالیزور، یا انتخاب‌گری واکنش می‌تواند منجر به افزایش قابل توجهی در هزینه و تولید زباله شود. خوشبختانه، از این نظر هم مزایای زیادی برای استفاده از آب بعنوان حلال در سنتز ترکیبات آلی وجود دارد که می‌توان به صورت زیر خلاصه کرد:

- اول؛ فرآیندهای تجربی ممکن است ساده شده و جداسازی ترکیبات آلی و بازیافت کاتالیست‌های محلول در آب و سایر معرف‌ها می‌تواند با یک فرآیند جداسازی فاز ساده انجام شود.

دوم؛ استراتژی‌های حفاظت گروه برای گروه‌های عاملی حاوی هیدروژن اسیدی ممکن است کاهش یابد.

سوم؛ ترکیبات محلول در آب می‌توانند در فرم ذاتی خود و بدون نیاز به تبدیل به مشتق آبگریز استفاده شوند، بعلاوه مراحل خسته کننده محافظت و محافظت‌زدایی از مسیر سنتزی حذف می‌شود.

چهارم؛ انحلال فقط در آب، اثرات مفیدی را روی سرعت و انتخاب‌پذیری بسیاری از انواع واکنش‌ها نشان داده است.

۱-۴- واکنش‌های چندجزئی

شیمیدان‌ها روش‌های متعددی را جهت تسهیل در سنتز ترکیبات پیچیده طبیعی ابداع کرده‌اند. یکی از روش‌ها شامل فرآیند پیوستن پیوند‌های ساده سازگار با یکدیگر و تشکیل پیوندهای متعدد میان مواد مختلف می‌باشد، مفهومی که از آن با نام واکنش‌های چندجزئی (MCRs) یاد می‌شود. صرف نظر از طبیعت مکانیسمی آن‌ها، در واکنش‌های تک‌ظرفی چندجزئی، سه ماده و یا بیشتر بطور همزمان وارد واکنش می‌گردند (این واکنش‌ها بصورت واکنش‌های پشت سرهم، دومینوی و یا آبشاری نیز نامیده می‌شوند).

جالب است که شیوه‌های مختلف واکنش‌های چندجزئی دهه‌ها مورد بهره برداری قرار گرفتند. واکنش‌های چندجزئی به لحاظ صرف زمان، هزینه، انرژی و مواد خام کمتر که دستاوردهایی را در زمینه اقتصادی و زیست محیطی به دنبال دارد، مزایای مهمی را بعنوان روش‌های سنتز مرحله‌ای ارائه می‌نمایند. در عین حال، گوناگونی حاصل از این واکنش‌ها منجر به تهیه دسته مختلفی از مواد تنها با ایجاد اختلاف در مواد مورد استفاده می‌گردد. بدلیل واکنش‌پذیری منحصر به فرد گروه عاملی ایزوسیانید، واکنش‌های چندجزئی بر پایه ایزوسیانید، متنوع‌ترین واکنش‌ها از لحاظ تعداد و گوناگونی ترکیبات حاصله می-باشند.

۱-۵- ایندول

ایندول‌ها و آلکیل ایندول‌ها مواد جامد کریستالی بی‌رنگ با بوهای متفاوت می‌باشند. کلمه ایندول از واژه هندی گرفته شده است. اولین بار ایندول در سال ۱۹۶۶ از تقطیر اکسی ایندول در حضور پودر روی سنتز شد. بسیاری از ایندول‌های ساده کاربرد صنعتی دارند و در آزمایشگاه سنتز می‌شوند. اکثر ایندول‌ها در هوا کاملاً پایدار می‌باشند بجز آنهایی که حاوی یک گروه آلکیل در موقعیت ۲ می‌باشند. رنگ آبی وارداتی از هند به عنوان ایندیگو شناخته شده است تلفیقی از یک حلقه بنزن در موقعیت ۲ و ۳ حلقه پیروول تولید مهم ترین سیستم‌های هتروسیکلی را می‌کند. شیمی ایندول با جایگزینی الکتروفیلی آسان همراه است. از دو حلقه، حلقه هتروسیکلی غنی از الکترون می‌باشد. در مقایسه با یک حلقه بنزن، به جز موارد خاص، یک حمله الکتروفیلی در حلقه ۵ عضوی ایندول صورت می‌گیرد.

۱-۶- سنتز ایندول ها

۱-۶-۱- سنتز ایندول به روش فیشر

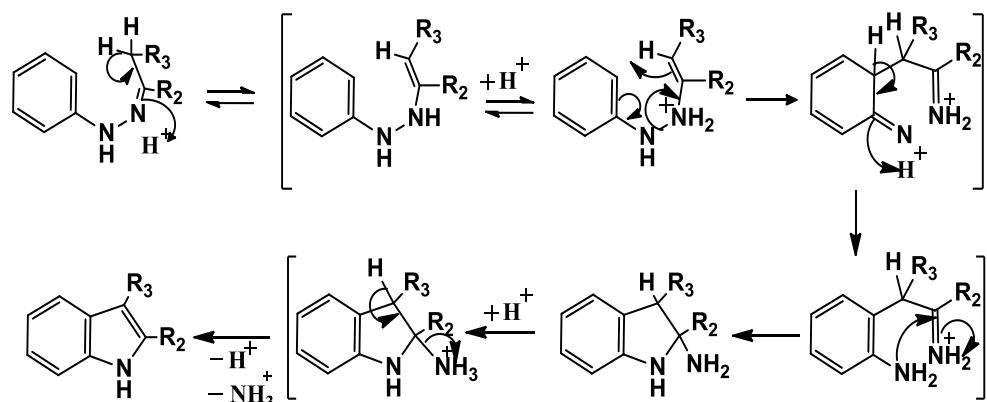
حلقوی شدن آریل هیدرازوون ها به مشتقات ایندول در حضور اسید، توسط فیشر در ۱۸۸۳ کشف شد [۱۱] که امروزه روش عمومی سنتز اغلب ایندول ها می باشد. مکانیسم عمومی پذیرفته شده برای سنتز ایندول توسط راینسون [۱۲] پیشنهاد شد و توسط آلن، ویلسون، کارلین و فیشر [۱۳]، آربوز و کیتایف [۱۴]، ساوارو [۱۵]، کامل گردید.

مطابق مکانیسم راینسون واکنش از طریق مراحل اصلی زیر انجام می گیرد:

۱) توتومری هیدرازوون

۲) تشکیل پیوند کربن-کربن

۳) حلقوی شدن همراه با حذف آمونیاک و تشکیل ایندول (شما ۱-۱)

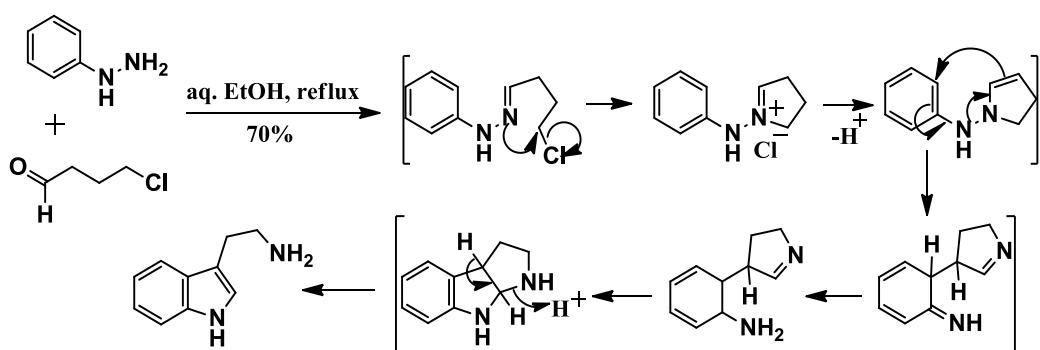

شما ۱-۱

۱-۶-۲- سنتز گرندبرگ

روش گرندبرگ یک روش مفید و مناسب برای سنتز تریپتامین‌ها است، که از واکنش آریل هیدرازین‌ها با ۴-هالو-بوتanal ها یا اغلب استال‌ها استفاده می‌شود [۱۶].

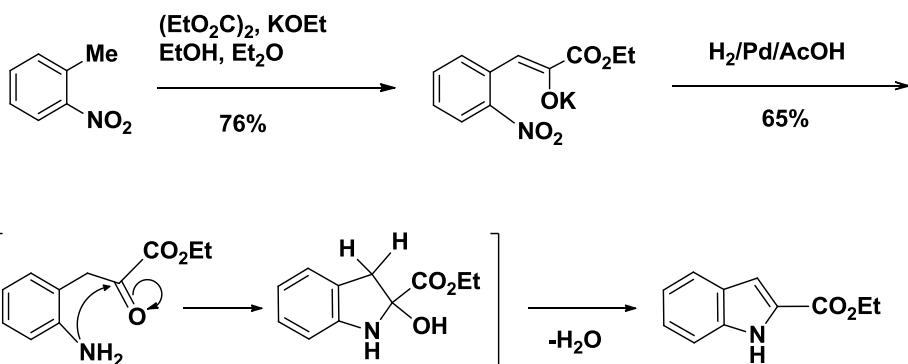
در روش فیشر نیتروژن در یک مرحله حذف می‌شود اما در این روش ثابت شده است که نیتروژن بصورت آمینو اتیل در زنجیر کناری باقی می‌ماند (شماتی ۲-۱) [۱۷]

(۲-۱)

۱-۶-۳- سنتز ریزوت

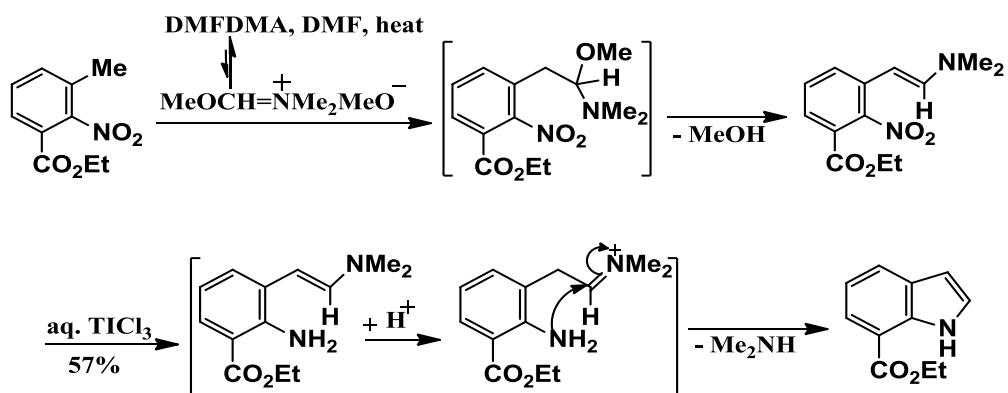
در این روش برای سنتز ایندول از ترکیب ۱-متیل-۲-نیترو به عنوان ماده اولیه استفاده می‌شود، قدرت اسیدی گروه متیل در موقعیت ارتو نسبت به گروه نیترو بر روی حلقه بنزن وسیله‌ای برای واکنش حلقه زایی است، که در این روش با اکسالات انجام شده است. در مرحله بعدی واکنش، گروه نیترو به گروه آمینو کاهش می‌یابد و در نهایت در حضور کاتالیزور با بسته شدن حلقه ترکیبات ایندول بدست می‌آیند (شماتی ۳-۱) [۱۸].

شماي (۳-۱۱)

۴-۶-۱- سنتز لیمگرابر- باتکو

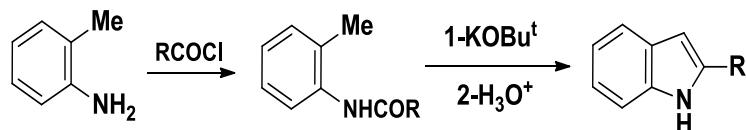
سنتز لیمگرابر- باتکو [۱۹] يکی از واکنش هایی است که بطور گسترده انجام می شود، این واکنش نیز بستگی به قدرت اسیدی گروه متیل مجاور نسبت به گروه نیترو حلقه آروماتیک دارد که طی آن ایندول های α -استخلاف شده سنتز می شود. در مرحله اول تراکم با دی متیل فرم آمید دی متیل استال (DMFDMA) انامین حاصل می شود، در مرحله بعدی گروه نیترو کاهش می یابد که معمولاً در شرایط اسیدی انجام می گیرد، و بطور مستقیم منجر به تشکیل ایندول استخلاف دار می شود (شماي ۱-۴). واکنش تراکمی را می توان با تابش مایکروویو در حضور کاتالیزورهایی مانند ایتربیوم تریفلات بهبود بخشید [۲۰].

شماي (۴-۱۱)

۱-۵-۶- سنتز مدلانگ^۱

در این روش ارتو- تولوئیدین با آسیل کلراید واکنش داده و ارتو- آسیل آمینو تولوئن حاصل می شود، که در مرحله بعد یک باز قوی حلقه زایی را انجام می دهد و در نهایت با آبزدایی، ایندول یا ایندول یا استخلاف در موقعیت ۲ بدست می آید (شما^۲ [۲۱])

(۵-۱)

۱-۶-۶- سنتز بیچلر^۲

در روش اصلی سنتز بیچلر از ۲- آریل آمینوکتونها (که از واکنش ۲- هالو کتون و آریل آمین سنتز می شود) استفاده می شود تا واکنش حلقه زایی الکتروفیلی بر روی حلقه آروماتیک انجام شود، که در این شرایط اغلب مخلوطی از محصولات از طریق نوآرایی بدست می آید [۲۲].

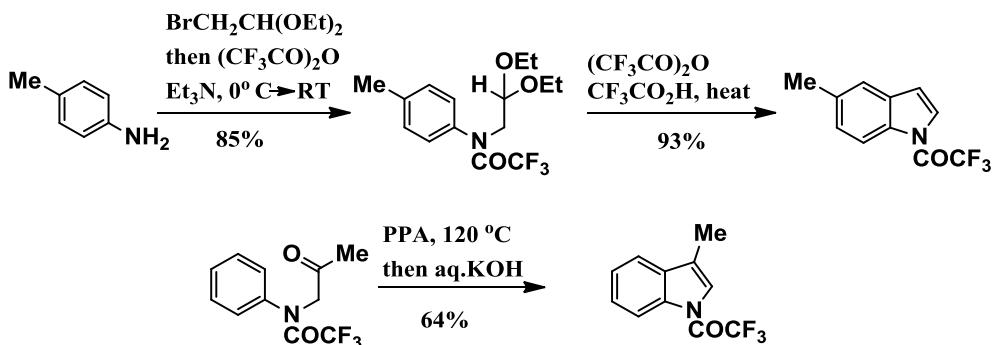
با این حال N- آسیل- ۲- آریل آمینوکتونها بخصوص استالها را می توان با کنترل بیشتر شرایط تحت واکنش حلقه زایی قرار داد.

با این روش در مقایسه با روش قبلی می توان حتی حلقه بدون استخلاف نیز سنتز کرد [۲۳].

لیتیم برمید که یک اسید لوئیس می باشد کاتالیزور بستن حلقه دی متوكسی آریل آمینو کتونها است بدون اینکه نوآرایی صورت گیرد و ضرورتا در شرایط خشی انجام می شود. (شما^۳ [۲۴])

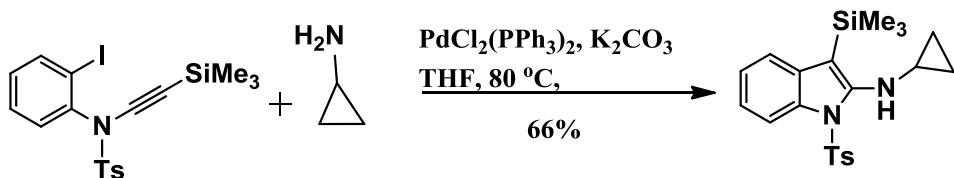
¹Madelung

²Bichler

شماي (۶-۱)

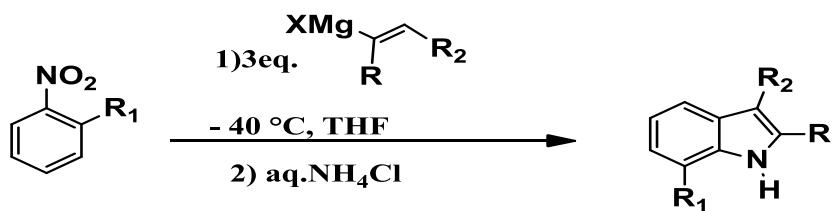
از واکنش *N*-آلکنیل - ارتو یدو آنیلین توسعیل آمید در مجاورت پالدیوم و یک آمین، ترکیب ایندول با استخلاف در ۲-۲ ساخته می شود (شماي ۷-۱) [۲۵].

شماي (۷-۱)

۷-۶-۱ - سنتز ایندول به روش بارتولی

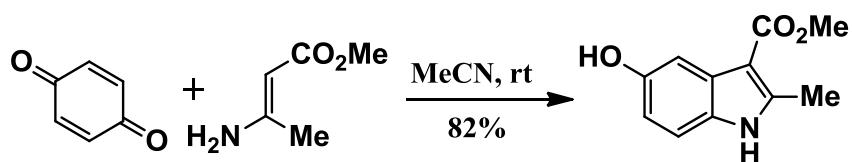
در اين روش واکنش بين نیتروبنزن با استخلاف ارتو، با سه اکی والان وینیل منیزیم برماید (واکنشگر گرینیارد) صورت می گيرد و ترکیبات ایندول استخلاف دار حاصل می شود (شماي ۸-۱) [۲۶].

شماي (۸-۱)

۸-۶-۱ - سنتز نیترسکیو

يکی دیگر از روش‌های سنتز ایندول است که جزئیات مکانیسمی آن کاملاً واضح نیست اما روشی مؤثر برای سنتز ۵-هیدروکسی ایندول‌ها می‌باشد (شماي ۹-۱) [۲۷].

شماي (۹-۱)

۹-۶-۱ - سنتز گاسمن

در سنتز گاسمن محصولات ایندول با استخلاف سولفور بدست می‌آيد، اما در صورت لزوم هیدروژناسیون این ترکیبات سبب جایگزینی هیدروژن بجای سولفور می‌گردد. (شماي ۱۰-۱) [۲۸].